

Guia Docent de l'assignatura

Any 2025 - 2026

EDUCACIÓ PER LA SALUT

Codi: 106109

Crèdits ECTS: 3

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OB	2	Anyal

Contacte	Ús dels idiomes
<u>Responsable:</u> San José Arribas, C. Alicia asanjose@santpau.cat <u>Professorat:</u> San José Arribas, C. Alicia asanjose@santpau.cat Santesmases Masana, Rosalia rsantesmases@santpau.cat	Grup 1 : Castellà

Prerequisites

No hi ha prerequisits oficials, però és recomanable haver assolit els coneixements de l'assignatura de Salut Pública.

Contextualització i objectius

Aquesta assignatura forma part del mòdul de formació Ciències de la Infermeria, matèria Bases de la Infermeria.

La finalitat principal d'aquesta assignatura és capacitar a l'estudiant per promocionar la salut i potenciar l'auto-cura de la persona a través d'un projecte d'educació per la salut, a nivell individual, grupal o comunitari.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

1. Identificar el concepte i els objectius de l'Educació per la Salut com eina de Promoció i Prevenció de la Salut.
2. Diferenciar els diferents camps d'actuació de la infermera com educadora en la salut.
3. Integrar el concepte d'alfabetització en salut i les seves dimensions constitutives.
4. Aplicar estratègies per millorar l'alfabetització en salut mitjançant tècniques de comunicació oral i escrita.
5. Reconèixer les principals característiques de l'educació en grup.
6. Dissenyar projectes d'educació per la salut seleccionant la metodologia pertinent segons cada situació / problema que es presenti i l'efectivitat demostrada.

Competències i resultats d'aprenentatge

Competència	Resultats d'aprenentatge
ESPECÍFIQUES	
E05. Dissenyar sistemes de cures dirigides a les persones, família o grups, avaluant el seu impacte i establint les modificacions oportunes.	E05.01. Dissenyar estratègies d'educació per la salut en persones, famílies i grups.
E06. Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.	E06.05. Aplicar l'evidència científica en la planificació i desenvolupament de les cures infermeres.
E08. Promoure i respectar el dret de participació, informació, autonomia i el consentiment informat en la presa de decisions de les persones ateses, acord amb la forma en que viuen el seu procés de salut-malaltia.	E08.05. Analitzar la importància de la participació en l'educació per la salut.

E09. Fomentar estils de vida saludables, l'auto-cura, afavorint el manteniment de conductes preventives i terapèutiques.

E09.01. Identificar les habilitats i estratègies efectives de les intervencions orientades a la promoció i prevenció de la malaltia tenint en compte els recursos, valors i creences de les persones, famílies o grups.

E09.02. Dissenyar estratègies de promoció de la salut i prevenció de la malaltia dirigides a la persona, grup o comunitat tenint en compte els seus recursos, hàbits, creences i valors.

E09.03. Avaluar les intervencions educatives orientades al foment d'estils de vida saludables i l'auto-cura.

E09.04. Identificar estils de vida saludables i conductes preventives i terapèutiques a la persona, grup o comunitat.

GENERALS / BÀSIQUES

G01. Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.

G01.03. Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per desenvolupar una actitud crítica i reflexiva.

G02. Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.

G02.02. Proposar projectes i accions viables que potencien els beneficis socials, econòmics i mediambientals.

G03. Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte per els drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.

G03.02. Analitzar críticament els principis i valors que regeixen l'exercici de la professió infermera.

G03.03. Analitzar les dificultats, els prejudicis i les discriminacions, a curt o llarg termini, en relació a determinades persones o col·lectius.

G04. Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.

G04.01. Identificar la intersecció entre la desigualtat de gènere amb altres eixos de desigualtat (edat, classe, origen, racialització, ètnia, sexualitat i identitat/expressió de gènere, diversitat funcional, etc)

G04.02. Analitzar les desigualtats de gènere així com els factors que les sustenten des dels diferents sistemes; El sistema familiar, el de parentiu, l'econòmic, el polític, el simbolisme i els sistemes educatius.

G04.05. Identificar estratègies per prevenir la violència de gènere.

B01. Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.

B03. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.

Contingut

MÒDUL 1. FONAMENTS DE L'EDUCACIÓ PER A LA SALUT

1. Concepte i objectius de l'Educació per la Salut.
2. Dimensió educativa del professional d'infermeria. Camps d'actuació.
3. Alfabetització en Salut: dimensió funcional, crítica i comunicativa.
4. Tècniques de comunicació oral i escrita en educació per la salut.
5. Característiques de l'educació en grup.

MÒDUL 2. ELABORACIÓN DE PROYECTOS DE EDUCACIÓN PARA LA SALUD

1. Anàlisi de les necessitats educatives: anàlisi del grup i anàlisi del context.
2. Definició d'objectius d'aprenentatge.
3. Disseny del projecte. Organització dels continguts.
4. Selecció d'estratègies i mètodes educatius: Mètodes directes i indirectes.
5. Avaluació del projecte: Indicadors de procés i resultat.

Metodologia

S'aplica una metodologia centrada en l'estudiant que és activa en el seu procés d'aprenentatge.

El professorat proposarà diferents activitats d'ensenyament aprenentatge, considerant la combinació de diverses metodologies: teòriques, tutories i activitats individuals.

Activitat dirigida:

L'assignatura disposa d'un únic grup de teoria. Totes les sessions inclouen diferents tipologies d'activitats per fomentar-ne el dinamisme.

L'assignatura inclou:

1. Activitats orientades a l'assoliment de conceptes i fonaments teòrics clau: classes expositives i lectura d'articles d'interès.
2. Activitats orientades a la reflexió crítica: lectures crítiques d'articles i cerques d'informació.
3. Activitats orientades a la integració i l'aplicació pràctica de conceptes: dinàmiques de grup, presentacions i exercicis diversos.
4. Elaboració d'un projecte integrador final.

La docència és presencial i l'assistència a classe no és obligatòria. S'aconsella participar i assistir regularment a les sessions, així com ser constant en el seguiment del sistema d'avaluació continuada per a poder assolir les competències de l'assignatura.

Activitat supervisada:

Els estudiants han de realitzar activitats diverses entre sessions orientades a desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.

El treball en grup tutoritzat es realitza en grups reduïts de 5-7 estudiants. Es fa un seguiment tutoritzat del grup de treball del projecte integrador final.

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
. Teoria (TE):	23	0,92	E05.01, E06.05, E08.05, G03.02, G03.03, G04.01, G04.02, G04.05, B01, B03
Tipus: Supervisades			
. Tutories:	1	0,04	E09.01, E09.02, E09.03, E09.04, G01.03, G2.02, G03.02, G03.03, G04.01, G04.02, G04.05, B01, B03
Tipus: Autònomes			
. Lectura d'articles / informes d'interès. . Estudi personal. . Consultes bibliogràfiques i documents. . Elaboració de treballs.	45	1,8	E05.01, E06.05, E08.05, E09.01, E09.02, E09.03, E09.04, G01.03, G2.02, G03.02, G03.03, G04.01, G04.02, G04.05, B01, B03

El professorat destinarà aproximadament uns 15 minuts un cop finalitzada l'assignatura a permetre que els seus estudiants puguin respondre les enquestes de valoració sobre l'actuació docent i l'assignatura.

Avaluació

Per superar l'assignatura els estudiants disposen d'una única convocatòria per curs acadèmic. La progressió acadèmica i la superació de l'assignatura es valora mitjançant:

Avaluació continuada

La qualificació final de l'assignatura s'obté a partir de la mitjana aritmètica de les notes obtingudes en la suma dels següents apartats:

- **Prova objectiva escrita tipus test (global al final de l'assignatura) (50%).**
- **Treball escrit en grup al final de l'assignatura (40%).**
- **Defensa oral de treball en grup en l'aula (10%).**

Per a poder fer mitja s'ha d'obtenir una nota igual o superior a 5 sobre 10 en cadascuna de les proves (prova, treball i defensa).

Es realitzarà retroacció del resultat de les proves d'avaluació a través de l'aula i de tutories si s'escau. La rúbrica d'avaluació del treball en grup està disponible a l'aula virtual.

Qualificació

- 0 a 4,9: Suspens
- 5,0 a 6,9: Aprovat
- 7,0 a 8,9: Notable
- 9,0 a 10: Excel·lent (en el cas que l'estudiant hagi obtingut una nota igual o superior a 9 podrà optar, a criteri del professor/a, a una matrícula d'honor).

Avaluació única

1. En aquesta assignatura no hi ha cap tasca programada per a fer de manera grupal
2. La data de la prova única coincidirà amb la data de la darrera prova d'avaluació continuada que apareix en la programació diària i en el calendari de les activitats formatives i avaluatives.
3. L'avaluació única consistirà en:
 - Prova 1 que consistirà en **Prova escrita global** al final i pondera un **60%**.
 - Prova 2 que consistirà en **Entrega d'un treball en grup** al final de l'assignatura i pondera un **30%**.
 - Prova 3 que consistirà en **Defensa oral** a l'aula i pondera un **10%**.

Per poder fer mitja s'ha d'obtenir una nota igual o superior a 5 sobre 10 en cadascuna de les proves (prova, treball i defensa).

Activitat de recuperació

1. Es determina una única data per a l'activitat de recuperació per a tots els estudiants estiguin o no acompanyats a avaluació única.
2. Es proposa una activitat de recuperació als estudiants que hagin estat avaluats prèviament per un conjunt d'activitats el pes mínim dels quals equivalgui a 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura i que hagin obtingut una nota final inferior a 5 i superior a 3,5.
3. Aquesta prova consistirà en una activitat avaluativa de la/les proves no superades.
4. Les proves de recuperació seran determinades pel professorat.
5. El/La professor/a pot excloure del procés de recuperació aquelles activitats que, per la seva naturalesa, consideri que no són recuperables.
6. En el cas que l'estudiant superi la prova de recuperació corresponent a la part suspesa, la nota màxima d'aquesta serà un 5.
7. La nota de la recuperació substituirà la nota obtinguda originalment i es recalculerà la nota ponderada final.
8. Un cop superada l'assignatura, aquesta no podrà ser objecte de nova avaluació.

No avaluable

Es considera que l'assignatura serà no avaluable en el moment que es compleix una d'aquestes circumstàncies :

1. No haver entregat cap de les activitats d'avaluació contínua previstes en la guia docent.
2. No haver assistit a cap de les sessions pràctiques o obligatòries, quan aquestes siguin necessàries per avaluar competències específiques i així s'indiqui a la guia docent.
3. No haver-se presentat a la prova final (examen, prova escrita o oral, defensa de treball, etc.), si aquesta representa un percentatge essencial de la qualificació.
4. No haver completat el mínim exigít de participació en activitats formatives (per exemple, seminaris, presentacions, fòrums, etc.), quan aquestes formen part de l'avaluació.
5. No haver lliurat el treball final o projecte obligatori, si aquest constitueix una evidència central de l'aprenentatge de l'assignatura.

Revisió d'examen

Una vegada publicada la nota final, l'estudiant pot sol·licitar la revisió de l'examen dins el període determinat per la "revisió d'examen". No s'acceptaran sol·licituds de revisió en dates fora del límit establert.

Procediment en cas de còpia / plagi

1. La **còpia o plagi** en qualsevol tipus d'activitat d'avaluació constitueixen un delicte, i es penalitzarà amb un 0 com a nota de l'assignatura perdent la possibilitat de recuperar-la, tant si és un treball individual com en grup (en aquest cas, tots els membres del grup tindran un 0).
2. Si durant la realització d'un treball individual a classe, el/la professor/a considera que un estudiant està intentant copiar o se li descobreix algun tipus de document o dispositiu no autoritzat pel professorat, es qualificarà el mateix amb un 0, sense opció de recuperació, i per tant, tindrà suspesa l'assignatura.
3. Es considerarà que un treball, activitat o examen està "copiat" quan reproduceix tot o una part significativa del treball d'un/a mateix/a, d'un altre company o companya.
4. Es considerarà que un treball o activitat està "plagiat" quan es presenta com a propi una part d'un text d'un autor o autora sense citar les fonts, independentment que les fonts originàries siguin en paper o en format digital.

L'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA)

L'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) queda regulat segons el tipus de treball a realitzar:

1. En el cas que el treball tingui com a objectiu una reflexió personal i l'aprenentatge significatiu de l'estudiant, **l'ús de tecnologies d'IA és prohibit** en qualsevol de les seves fases de realització. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA (per exemple, resums, traduccions, redacció de textos o creació d'imatges) serà considerat una falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, així com sancions majors en casos de gravetat.
2. En altres treballs, **es permet l'ús restringit de tecnologies d'IA** exclusivament en aquelles tasques de suport, com ara la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos, les traduccions, i altres situacions específiques que s'indiquin. En aquests casos, l'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà una falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, així com sancions majors en casos de gravetat.

En qualsevol cas, en la descripció de cada treball el professor responsable indicarà de manera clara **si s'aplica l'ús prohibit o l'ús restringit d'IA**.

Aspectes de l'avaluació relacionats amb valors i actituds

1. El/la professor/a podrà disminuir, entre 1 i 2 punts la nota de l'assignatura quan de manera reiterada, l'estudiant no respecti les indicacions del comportament en l'aula i/o pertorbi el funcionament normal de la mateixa.
2. "No es tolerarà cap falta de respecte a les companyes, als companys o al professorat. Tampoc es toleraran actituds homòfobes, sexistes o racistes. Qualsevol estudiant en què es detectin alguna de les actituds anteriorment descrites, se'l qualificarà de suspès a l'assignatura."

Aspectes formals de treballs escrits

En totes les activitats (individuals i en grup) es tindrà en compte, la correcció lingüística, la redacció i els aspectes formals de presentació. Es recomana que abans del lliurament d'una evidència d'aprenentatge, cal comprovar que s'ha escrit correctament les fonts, citacions textuais i referències bibliogràfiques seguint la normativa de Presentació de treballs, text recomanat per EUI-Sant Pau.

Altres consideracions

1. Totes les proves avaluatives estaran publicades en la programació diària i en el calendari de les activitats formatives i avaluatives.
2. La data de la prova única coincidirà amb la data de la darrera prova d'avaluació continuada.
3. L'alumnat que repeteix l'assignatura pot sol·licitar al començament de curs realitzar només una avaluació de síntesi final (article 117, pàgina 46 de la Normativa acadèmica de la Universitat Autònoma de Barcelona (Aprovada per acord del Consell de Govern de 7 de juliol de 2022, i modificada per acord de Consell de Govern d'1 de febrer de 2023).

Els estudiants en segona o més matrícula que s'hagin presentat a totes les proves d'avaluació el curs anterior, poden optar a avaluar-se amb una única activitat d'avaluació de síntesi. Aquesta activitat consistirà en un examen en finalitzar l'assignatura coincidint amb l'examen escrit de l'assignatura. Els estudiants en segona o més matrícula que vulguin optar a l'examen de síntesi ho han de comunicar per escrit al professorat responsable de l'assignatura dues setmanes abans de la data publicada.

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova objectiva escrita tipus test	50%	1,5	0,06	<i>E05.01, E06.05, E08.05, G03.02, G03.03, G04.01, G04.02, G04.05, B01, B03</i>
Treball: - Treball escrit en grup al final de l'assignatura. - Defensa oral de treball en grup a l'aula.	40% 10%	4	0.16	<i>E09.01, E09.02, E09.03, E09.04, G01.03, G2.02, G03.02, G03.03, G04.01, G04.02, G04.05, B01, B03</i>

Bibliografia

Llibres:

MÉTODOS EDUCATIVOS EN SALUD

Autor: Loreto Maciá Soler, Ana María Palmar Santos

Edició: 2a Edició Elsevier 2023

ISBN: 978-84-9022-449-6

EDUCACIÓN PARA LA SALUD: TÉCNICAS PARA EL TRABAJO CON GRUPOS PEQUEÑOS (3a Ed).

Autor: Sáez S, Marqués F

Edició: 3a Edició. Milenio 2015

ISBN: 9788497431774

Webgrafia:

- Actuacions i programes que fomenten els hàbits saludables, el benestar emocional i la socialització i prevenció de conductes de risc dels infants i joves. Departament d'ensenyament. Generalitat de Catalunya: <https://educacio.gencat.cat/ca/arees-actuacio/centres-serveis-educatius/centres/salut-escola/index.html>
- Pla Salut Escola i Comunitat. XTEC - Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya. Generalitat de Catalunya: <https://xtec.gencat.cat/ca/comunitat/salutescola/psec/>
- Programa Salut i Escola XTEC - Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya. Generalitat de Catalunya: <https://xtec.gencat.cat/ca/comunitat/salutescola/programasalutescola/>
- Infermera virtual. Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Barcelona. <https://www.infermeravirtual.com/esp>

Programari

- Moodle